

Csak elismeréssel szólhatunk a bibliográfia gazdag mutató-segédletéről. Név-, cím- és sorozati mutató, különlenyomatok mutatója, a kiadványok kronológikus mutatója, az Uj Könyvek konkordanciamutatója és Kiadószám-mutató a Zeneműkiadónál megjelent könyvekről: ennél sokrétűbben megközelíteni az anyagot már nem is lehetett volna.

A könyvet a Népművelési Propaganda Iroda gépiratból xeroxozva, jó minőségű papíron, tetszetős formában, s a terjedelemhez képest nem is drágán (34 Ft-os áron) hozta forgalomba. Sajnálatos, hogy néhány súlyos sajtóhiba és egy értelemzavaró technikai szerkesztési hiba is maradt az anyagban (az 35-36. tételeknél). Tipográfiaiilag igen zavaró, hogy a könyv egy részében valamennyi "é" betű egy fél sorral feljebb ugrik az átlagos sorszintnél (ez a 149. és az azt megelőző lapoknál a legkirivóbb).

"Baráti szeretettel ajánlom a jegyzéket a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Zenei Szekciója tagjainak és a többi magyar zenei könyvtárosnak kiegészítésre és továbbfejlesztésre" - írja Gyimes az Előszó befejezéseként. Ismertetésemet én is hasonlóan zárom: ezt a könyvet minden zenei könyvtárosnak, de a zenei irodalom iránt komolyan érdeklődő olvasóközönségnek is a legmelegebben ajánlom. Kiegészítését és továbbfejlesztését pedig maga Gyimes Ferenc a leghivatottabb néhány év múlva elvégezni.

PÁRKAINÉ ECKHARDT Mária

Előadások Lengyel Lajos könyvművész életmű-kiállítása alkalmából. Debrecen, 1976. május 25. Debrecen, 1976. 51 p.

Jeles könyvművészünk, Lengyel Lajos életmű-kiállítását rendezték meg a múlt évben Debrecenben. Az Alföldi Nyomda most közreadta a kiállítás megnyitóján elhangzott előadásokat egybefoglalva, szép kivitelben, gazdag képanyaggal illusztrálva. Kulturális életünk fontos mozzanata volt e könyvművészeti kiállítás.

Csüry István, a KLTE Könyvtárának igazgatója "A Gutenberg-galaxis, ahogy mi látjuk" c. bevezetőjében élő bizonyítéknak tekinti a kiállítást a különféle nyugati válságelméletekkel szemben. További érvekként a szocialista országok írás-, könyv- és könyvtárkulturájának adatait sorolja fel. A korunkban jellemző irodalmi áradat fellépését természetes társadalmi jelenségként fogja fel, s vészharangok kongatása helyett a megoldást is emberi és társadalmi síkon keresi. A megnyitó szavak alaphangja rezonált az előadók gondolatmenetében. Mindhárman a könyvművészet összefüggéseit villantották fel, más-más aspektusból.

Kovács Kálmán, a KLTE tanára, az Alföld szerkesztője, irodalomtörténész, "Könyv és műelmény" c. kiselőadásában a könyv és az általa hordozott tartalom elválaszthatatlanságáról szólt, mely a könyvet az iro-

dalmi élmény tényezőjévé avatja. Az irodalmi mű léte szintetikus létezési forma - mondja, hiszen szellemi jellege mellett a könyvforma jelzi a szellemi alkotás tárgyszerűvé válását. A könyv segítségével a művészetek közül egyet, az irodalmat, mindennapi társunkká tehetünk. A könyv eljuttatja mindenkihez a műalkotást, s ha az olvasást belső szükségletté tudjuk tenni, akkor lehetővé válik az esztétikai értékek befogadásának folyamatába való bekapcsolódásunk. Az átélés, a befogadás révén pedig a műalkotás komplex lelki hatássá alakul át, emberformáló hatást fejt ki.

Pogány Frigyes, a BME nyugalmazott tanára "Az emberi környezet és élményvilága" c. előadásában a könyvről mint az emberi környezet sajátos eleméről fogalmazott meg szép gondolatokat. A könyv része az ember mikro- és makrokörnyezetének egyaránt, s mint az ember alkotta környezetben minden alkotás, a könyv is hordozója és ötvöződése az érzelmi, szellemi funkciónak, a szépségnek, az etikumnak, s az egyéb, a gyakorlati faktoroktól elválaszthatatlan funkciónak. A könyvek tehát mintegy hidat vernek a materiális művi környezetből az immateriális, a szellemi értékek tágabb világához, vagy fordítva, a könyvek minden művészet és nagyszerű emberi gondolat materializált hirnökei.

Lengyel Lajos Kossuth-dijas könyvművészünk - bár életmű-kiállítása önmagáért beszél - megejtő egyszerűséggel és művészi alázattal szavakban is megfogalmazta hitvallását. A könyv rendkívül jelentős közvetítőeszköze a tudati kultúra fejlesztésének és korrekt közlési módjával az esztétikai nevelést is szolgálja - mondja. A könyvtervezésnek tehát mindig a tartalomtól kell kiindulnia, megfontolásait a közlés céljának kell motiválnia. A könyvművészet alaptörvénye, hogy a könyv nem lehet "szebb" mint a tartalma. Mai könyvművészetünket értékelve úgy ítéli meg, hogy a tárgyilagos, kulturált megformálás, modern tipografikai hangvétel, mértéktartó arányok, magas színvonalu nyomdai kivitel szellemi és kulturális életünk reprezentáns hordozóivá teszik könyveinket. A kiállítás, melyből a kiadvány csak izelítőt mutathatott, s a három előadás gondolatai szándékuk szerint elgondolkodtatnak a könyv, az írásos közlésmód társadalmi összefüggéseiről, jövőjéről, de egyben megnyugtató érvekké állnak össze mindenféle válságelmélettel szemben. Meggyőzően bizonyítják, hogy a könyvek az emberlét, a társadalmi folyamat ki nem iktatható, semmivel nem helyettesíthető alkatelemei.

BARTOS Éva